

zeventiende jaargang

II

april 1965.

DE NIJDAMSTRA TYNGE

PERIODIEK VOOR DE GESLACHTEN
NIJDAM, NIEUWDAM, VLEER, WIJNIA

NIJDAMSTRA

Orgaan der Nijdamstra-Stichting

Het gaat niet door!!

Door te geringe aanmelding kan "ons avondje" op 21 mei a.s. niet doorgaan! Slechts enkelen hebben zich gemeld.

Het voorstel van het bestuur is dus niet in de smaak van onze familie-leden gevallen.

Dit is wel erg jammer, temeer omdat enkelen die, om gezondheidsredenen, niet een hele dag uitkunnegaan, zich juist voor deze avond hadden opgegeven. Zouden zij die zich niet melden, (en dat zijn er heel veel) mij willen berichten in welke richting het bestuur het dan moet zoeken?

De voorzitter.

R E C T I F I C A T I E .

Op bladzijde 100 van de vorige "Tynge" schreef ik:

Het oude jaar 1964 is weer weggeschoten. Dit betekende voor de "Tynge" de zeventiende jaargang en moest van één af beginnen te nummeren.

De "Tynge" echter ging op de oude voet voort.

Wilt u, de in uw bezit zijnde "Tynge" bovenstaande wijzigen laten ondergaan?

Red.

De telefoon.

Juist waren we aan tafel gegaan toen de telefoon begon te rinkelen. Haastig stond ik op, nam de hoorn van de haak en noemde mijn naam.

Aan de andere kant een stem: O, pardon dan ben ik verkeerd verbonden. Pats, de hoorn lag alweer op de haak. Toen ik weer plaats genomen had aan tafel, vroeg mijn vrouw, wie gebeld had. Mijn antwoord was: Ze leren het nooit! Verkeerd verbonden.

Wie bedoel je met "ze". Wat zegt dan een man?

Vrouwen natuurlijk! Gelukkig voor haar was de verbinding spoedig verbroken. Het is gemakkelijk genoeg, zei mijn vrouw kleintjes. En hiermede was ook onze verbinding verbroken. Inderdaad, telefoon is wel gemakkelijk.

Er zijn geen afstanden meer. Een paar cijfers draaien en je stem gaat met de snelheid van het licht naar Oost of West, Noord of Zuid al naar gelang.

Je zou ergens willen zitten om al die gesprekken eens aan te horen. Niet uit nieuwsgierigheid maar om heel het leven in al haar facetten in een kort tijdsbestek te beleven.

Iemand meldt met tranen in de stem de dood van moeder.

Een jonge vader vertelt met trots en vreugde van de geboorte van zijn zoon. Een zakenman doet een bod en zegt dat hij geen cent meer wil geven.

Iemand vraagt of de dokter dadelijk kan komen. Al die gesprekken, staan in het volle leven. Het leven is vol van ups and downs. De telefoon is een apparaat dat weerspiegelt het volle leven. Maar ook dat leven kan zo spoedig verbroken worden. Het zal u ook wel eens gegaan zijn, zoals mij, dat plotseling midden in het gesprek de verbinding werd verbroken. Opeens een krakend geluid daarna tuut-tuut.

U mag raden naar de reden hiervan. Ik vindt het maar een trieste uitdrukking: verbroken verbinding.

En toch hoort ook dit bij het leven. Neen, nu zeg ik het niet goed. Het hoort niet "bij het leven" maar is iets "uit het leven". Hoe vaak wordt een verbinding verbroken tussen man en vrouw, tussen kind en ouders. Hiervan zijn voorbeelden ten over. Het is en blijft een trieste uitdrukking: verbroken verbinding. Wat doet het dan een mens goed, als (even) later de verbinding weer tot stand komt.

Ja, zegt de andere, wij werden verbroken, de oorzaak hiervan doet er niet toe, maar in elk geval, we zijn er weer.

Ik moet er van zeggen dat de telefoon maar een vreemd ding is.

Het is:

De verbinding; (gelukkig)
Verkeerd aangesloten; (jammer)
Verbinding verbroken; (triest)

Heeft u telefoon?

Doet er niet toe.

Waar u op moet letten! Het juiste nummer draaien en dan wens ik u een gelukkige verbinding.

De voorzitter.

Nu is alles weer goed.

Als u dit leest is het Paasfeest reeds voorbij. Nu ik dit schrijf moet het nog komen, staan wij er vlak voor. Daarom richten mijn gedachten zich als vanzelf op Pasen. Het is niet mogelijk er los van te komen. Want Pasen is zo'n wonderlijk mooi feest. We kennen de drie voornaamste Christelijke feestdagen wel. Het Kerstfeest, Pasen en Pinksteren. Van deze drie spreekt het Kerstfeest dikwijls het meest toe. Er is poezie in Herdertjes en Engeltjes. Een stalletje en een kribje. Jonge ouders en een kindje. 't Klinke alles zo zacht en zo teer. Er kan ontroerend over verteld worden. En we kunnen het nog opsieren met een kerstboom vol mooie lichtjes. Zo wordt het contrast met het donkere jaargetijde nog meer beklemtoond. Pinksteren is veel moeilijker. Wat kun je zonder bijbel daar nu van maken? De naam op zichzelf is reeds zo akelig neutraal. 't Betekent de vijftigste. Namelijk de vijftigste dag na Pasen. En alles, wat men nu aan Pinksteren gaat verbinden om het wat fleur te geven, krijgt iets kunstmatig. Och met de bijbel in de hand is Pinksteren zelfs moeilijk. "Verdeelde tongen als van vuur en het zat op een ieder van hen". Daar komt u niet veel verder mee. O zeker, de Heilige Geest, een andere Trooster, een geweldige Kracht Gods, dat alles is waar en rijk. Maar dan ben ik reeds met de uitlegging bezig. Bij het eigenlijke Pinkster-feit kom ik nimmer dat eenvoudige beeld tegen als in de stal van Bethlehem. Tussen deze twee staat Pasen. Leven. Vrolijkheid. Het voorjaar. De winterse doodsheid is voorbij. Laat ons blij zijn, 't is Paasfeest! Ja maar, wilt u er even aan denken, dat aan het Paasfeest de Goede Vrijdag vooraf gaat. Dat er zelfs geen Pasen kon zijn, zonder die Goede Vrijdag. Dat is geen officieel erkende Christelijke feestdag. Terecht.

Op de Goede Vrijdag staan er drie kruisen. En aan één van die drie hangt het Kindje van Bethlehem.

De herdenking daarvan kan toch geen feestdag zijn. Net zo min als de avond van de 4de mei een feestelijk karakter kan dragen. Dan herdenken we de doden, de mensen, die hun leven gaven voor onze vrijheid. Het feest is op 5 mei. Zo is het ook met Pasen.

Na de Goede Vrijdag de bevrijding van Pasen. De Heer is waarlijk opgestaan. Het Kind van Bethlehem heeft Zijn taak volbracht. Nu is het feest.

Paasfeest. Want nu is alles weer goed.

Daar heeft dat Kind van Bethlehem, die kruiseling van Golgotha voor gezorgd.

Als u dit leest is het Paasfeest reeds voorbij, zo schreef ik in het begin. Maar dat geldt alleen voor het Paasfeest 1965. Want wie het echte Kerstfeest vierde, voor hem blijft het, dank zij het Pinksterfeest, altijd Paasfeest.

Koedijk.

H. Nijdam, Lzn.

FAMILIE - BERICHTEN.

GEBOREN:

Age, zoon van
A. Wijnia en
A.J. Oosterhof.
Heerenveen, jan. 1965.

GEBOREN:

Jan, zoon van
D. v.d. Meer en
A. Wijnia.
Sneek, febr. 1965.

GEBOREN:

Petronella, dochter van
J. Wijnia en
J. Plantinga.
Sneek, febr. 1965.

GEBOREN:

Anja, dochter van
G.H. Nijdam en
A. Dijkstra.
Gorredijk-Kortezwaag mrt. '65

GEBOREN:

Jeep, zoon van
W. Dijkstra en
G. Winia.
Heerenveen maart 1965.

GEBOREN:

Maaïke, dochter van
J. Wijnja en
N. Bootsma.
Exmorra, maart 1965.

Op vrijdag 26 maart 1965 hopen onze geliefde ouders en grootouders

U.A. DE JONG

M.A. DE JONG-WINIA

hun 40-jarige echtvereniging te gedenken.

Hun dankbare kinderen en kleinkinderen.

Heden overleed zacht en kalm, mijn lieve man

RUURD T.J. HOEKSTRA,

eerder wedn. van Lutske Nijdam, in de ouderdom van 86 jaar. (

Oranjewoud,

23 maart 1965

L. Ademalaan 55.

B. Hoekstra-de Jong.

Heden overleed zacht en kalm, onze lieve schoonmoeder en tante

JANKE BRAUNIUS,

wed. van Arend Vleer, in de gezegende ouderdom van 94 jaar.

Gorredijk, 30 maart 1965.

Voor de vele blijken van belangstelling, ondervonden na het overlijden van onze lieve moeder, groot- en overgrootmoeder

RIEMKJE NIJDAM

betuigen wij onze hartelijke dank.

Fam. Fr. Knol.

Grouw, maart 1965.

FAMIELIE + NIEUWS.

AUKJE WYNIA WEL NAAR WK.

Het hoofdbestuur van de Ned. Tafeltennis Bond heeft, na het verkrijgen van de benodigde medische inlichtingen besloten om Aukje Wynia wel naar de wereldkampioenschappen af te vaardigen.

Het onderzoek heeft uitgewezen, dat deze speelster geen nadelige gevolgen heeft overgehouden van haar ziekte. Zij zal echter nog niet kunnen uitkomen in de interland wedstrijd tegen België, die donderdag in Enschede wordt gespeeld.

Van de Ned. Indische neef.

Benoemd tot adspirant inspecteur van politie en geplaatst op de politieschool te Soekaboemi.

Dat was de opdracht met als toevoeging dat ik zo spoedig mogelijk mijn bestemming moest volgen. Ja en dan is het als of een berg moeilijkheden overwonnen moeten worden. Ruim een jaar hadden wij in Bondowoso doorgebracht en, of het nu kwam omdat de politiedienst mij daar goed lag of omdat ik daar aardige successen mee had mogen bereiken, feiten waren, dat wij daar aardig waren ingeburgerd en dat er van heel veel mensen en instellingen, waaronder het Inheems bestuur met de ambtenaren daaraan verbonden talrijk vertegenwoordigd waren, afscheid moest worden genomen. En dat was nu iets dat mij niet goed afging. Vooral het agenten-personeel waarmede zo'n vertrouwen volle verhouding was gegroeid maakte mij het afscheid niet gemakkelijk. Toch kwam het er van!! Een goed jaar geleden waren mijn vrouw en ik met ons oudste zoontje gekomen en nu gingen wij vertrekken met vieren omdat een tweede zoon intussen ons huishouden was komen aanvullen. Wij reisden per spoor en ons huisraad ging ook mee. Onderweg kregen, of liever namen, wij de gelegenheid om een paar dagen bij een zuster van mij met haar man en kinderen aan te gaan. Zij hadden in Meester Cornelis op doorreis eveneens enkele dagen bij ons doorgebracht en nu was het dus aan ons om een tegenbezoek af te leggen. De verhoudingen waren nu eenmaal zo, dat ik veel van deze zuster hield die als 17 jarig meisje onze overleden moeder moest vervangen en dat altijd met volledige toewijding had gedaan terwijl haar man een bijzonder aardig iemand was en graag bereid te helpen waar het hem gevraagd werd. Over hun kinderen zal ik maar niet uitwijden, die verschillen in geen enkel opzicht van andere kinderen, beste kwajongens die toch wel enig respect hadden voor hun vader wanneer de grens hier en daar werd overschreden. Het was een onderwijzers familie maar buiten de school was mijn zwager een

verwoed jager. De paar dagen die wij bij hun hebben doorgebracht waren voor ons bijzonder aangenaam.

Wij hebben nog vaak aan die dagen met heel veel genoegen teruggedacht. Maar....voor de harde werkelijkheid moet ook het genoegen dat de mens beleefd, tenslotte wijken.

De trein voerde ons naar Soekaboemi. Ons huisraad was reeds gearriveerd en de woning was onbewoond zodat wij direct konden beginnen om thuis de boel in orde te maken.

Thuis keerde de rust dus op normale proporties terug en mijn vrouw kon weer naar hartelust spelen en plassen.

Nadat wij thuis orde op zaken hadden gesteld gingen wij de omgeving eens verkennen. Daar keek ik mijn ogen uit.

Men kreeg de indruk dat daar met voortvarendheid was gewerkt.

't Was gewoon niet te begrijpen hoe het mogelijk is geweest in enkele jaren zoveel gebouwen neer te zetten.

Huizen, scholen, theorie lokalen, kantines, waren verrezen. Zelfs een kerk was niet vergeten. Al met al was het een bijzonder groot complex hetgeen mijn verwachtingen heel ver overtrof. Onze woning was ongeveer gelijk aan de onderofficiers en hoofdagenten woningen maar wel iets ruimer hoewel de indeling dezelfde scheen.

In elk geval wij waren er heel blij mee. Mijn echtgenote kon dus weer volledig voor onze beide stamhouders zorgen waarbij ze zelfs geen enkele(?) keer vergat ook haar man van het nodige te voorzien.

Voor mij begonnen de lessen. Als getrouwd man en vader van twee zonen, zat ik daar weer in de schoolbanken.

De studie omvatte: politievakken - wetskennis - maleise taal-geschiedenis en aardrijkskunde - verbandleer - eerste hulp bij ongelukken - motorteknik - motorrijden - gymnastiek en schermen - ethnografie - proses-verbaal - speurkunst en dactyloscopie - nederlandse-taal.

Een heel rijtje en er werd met vaart aangepakt hetgeen hardnekkige geruchten veroorzaakte die zeiden dat deze cursus een spoedcursus bedoelde te zijn en dat wij er op moesten rekenen dat reeds het volgend jaar examen gedaan zou moeten worden. Menig nachtelijk uurtje heb ik daar aan mijn studie besteed omdat ik er rekening mee hield dat mij een dergelijke kans niet meer gegeven zou worden.

Het is misschien niet nodig geweest er zo hard aan te trekken maar spijt heb ik daar niet van gehad. In de praktijk heb ik veel genoegen beleefd van dat werken daar in Soekaboemi. In december 1925 werd ons een dochtertje geboren waar wij heel blij mee waren.

Het was dus voor mij aanpakken. Voor de toekomst hing hier te veel van af.

Een volgende keer nog wel iets over het verloop te Soekaboemi.

Hoogachtend,
L. Vleer.

Vervolg blz. 13 februarinummer.

Kinderen van:

Sybreu Durks Nijdam (zie pag. 73 N.T. 1964).

Wypkje Sybrens, geboren 4-12-1898 te Oosthem.

Everdina Sybrens, " 19-11-1900 te Oosthem.

Haring Sybrens, " 18-12-1901 te Oosthem.

Durk Sybrens, " 1-8-1903 te Nijland.

gehuwd met Sytske Wijnia, geboren 5-2-1906
te Burgwerd, dochter van Theunis Wijnia en
Antje Mensonides.

Imkje Sybrens, geboren 22-2-1905 te Sneek.

Tot slot nogmaals een herhaald verzoek:

"Weet u meer, schrijft het mij".

Bij voorbaat mijn dank.

C. v.d. Schöot, Azn.

WIST U.....

-dat Uw lichaam een vierde gedeelte van zijn energie besteedt aan het zien en als U slechte ogen hebt nog meer;
-dat U met Uw ogen knipt om ze schoon te houden en rust te geven;
-dat één op de 25 mannen kleurenblind is, doch slechts één vrouw op de 250;
-dat kleuren-experts een miljoen verschillende kleuren kunnen onderscheiden;
-dat de vrouw voor de man het goud van zijn leven is, maar dat zij er voortdurend munt uitslaat;

CHINESE LETTERS.

Een breister keek altijd uit naar ongewone motieven voor truien. Op een avond werd ze in een Chinees restaurant getroffen door de Chinese letters op de menukaart.

Ze nam de kaart mee naar huis en het resultaat was een zwarte trui met witte Chinese letters van de schouders tot middel.

Toen ze deze trui voor het eerst droeg, ontmoette ze een kennis die Chinees kon lezen.

Deze barstte in lachen uit en vertaalde wat ze had gebreid:

"DIT GERECHT IS GOEDKOOP

EN SMAKELIJK".

D R I E M A N I E R E N .

Drie manieren om een vereniging kapot te maken:

1. Ga niet naar de vergadering, of, als je wel gaat, kom dan te laat.
Pieker er niet over om te komen, wanneer het weer niet geschikt is, of wanneer je een andere afspraak van minder belang hebt.
2. Wanneer je een vergadering bezoekt, vit dan op het werk van de bestuursleden en de andere leden.
3. Laat je nooit kandidaat stellen voor het bestuur.
Het is veel gemakkelijker critiek te leveren dan iets te doen.
Wees echter zeer beledigd, wanneer je niet in het bestuur bent benoemd.

WAT NU!?

Nederland, welvaartstaat, dat hebben we menigmaal in dag- en weekbladen kunnen lezen, en als we onze ogen de kost geven, dan is het te zien ook.

Een dezer dagen zei een jongeman van ± 20 jaar tegen me:

Als enig zoontje heb ik het uitstekend.

Geniet een goede schoolopleiding, kan meedoen aan verschillende sporten, maar toch ben ik geen gelukskind.

Er ontbreekt me iets.

Vader doet zijn best, om mijn opleiding te laten doen slagen; moeder doet haar best met koken en mijn lievelingsgerecht komt meermalen op tafel.

En toch...ik weet het niet.

Vele jongeren die thans in de watten gelegd worden, zullen later ontdekken, dat ze toch te weinig meekregen om echt en goed en doelbewust te kunnen leven.

De jongeman, waarmee ik in gesprek was, had nog een gevoel van onbehagen.

Een soort gevoel, zo stel ik me dat voor, dat je kunt hebben, wanneer je een hele dag op brood geleefd hebt, zonder het verzadigde gevoel van een warme maaltijd.

Er mankeert wat aan.

Een dezer dagen las ik iets over Zweden.

Dit schijnt een rijk land te zijn.

Wat een luxe!

In geen enkel land schijnen de uiterlijke verschillen tussen arm en rijk zo klein te zijn als daar.

De lonen van een arbeider liggen hoog; sociale voorzieningen uitstekend; volksgezondheid op hoog peil, enz.

Wat een land!

Maar is alles daar "af" wat de klok slaat.

Geen ding gebrek?

Wij mensen zien alleen wat voor ogen is.

Ik raadpleegde eens de statistiek van Zweden van 1962, zelfmoorden.

Wat zeg je me daar?

In een land met zoveel luxe?

Zelfmoorden komen veelvuldig voor.

In 1962 waren het er 1332 op een zielenaantal 7.5 miljoen.

Maar er is meer.

De mensen interesseren zich voor heel weinige dingen.

Er zit geen spanning, geen avontuur in het leven.

Geen mens behoeft meer om zijn broodje te vechten.

Buitenechtelijke samenleving schijnt normaal te zijn.

Op sexueel gebied is bijna alles geoorloofd.

Gemiddeld drinkt een Zweed 7 liter alcohol per dag.

Jeugdbenden opereren op dezelfde wijze als in New York.

De grote vraag die ons allen moet bezighouden is toch deze:

Waarom weten we niet meer ons levensmotief?

Is ons levensmotief: nog maar meer, nog maar meer, dan gaan we ons zelf verliezen in dingen die het geluk niet dienen maar integendeel het geluk in de weg staan.

Het motto:

"Ik weet wat ik deed", dat weten duizenden vandaag niet meer. De mens van heden is innerlijk ontevreden, en dat heeft niets met bankrekeningen of modern comfort te maken.

De vraag blijft dus:

Waarop is men gefundeerd?

Zal een bouwwerk ooit blijven bestaan dan is voor een goede fundering een stevige verankering nodig.

De duurzaamheid hangt er van af.

Geen bouwsel is sterker dan zijn bases.

Het Zweedse volk heeft het ervaren dat met de welvaart ook een enorm verval kan optreden.

En wij hier in Nederland?

De voorzitter.

Eventjes uit de plooi.

Wat is humor een rijke gave en wat kan het een bevrijdend gevoel geven, wanneer je eens hartelijk kunt lachen. Uit de aard der zaak is het in een huis als "Filadelfia" niet een uitbundige, jolige troep, maar het is toch zeker niet zo, dat de humor uitgebannen is en de lach verstorven, zoals sommige mensen denken. Mag ik daarover eens wat vertellen?

Misschien schiet u ook eens even in de lach en dan krijgt u een gezondere kijk op ons werk.

Z E L F K E N N I S .

Een boertje, in één van Neerlands minder ontwikkelde gebieden, vond op zijn land een stukje van een oude spiegel.

Hij keek er vol bewondering naar en sprak bij zichzelf:

"Krekt mien vaoder".

De gehele dag hield het gevonden voorwerp zijn aandacht in beslag en toen hij 's avonds naar huis ging, mompelde hij nog: "Krekt mien vaoder".

Opmerkelijk vroeger, dan hij gewoon was, ging hij naar bed, wat natuurlijk wel enige opmerkelijkheid van de zijde van zijn vrouw uitlokte. Ook ontging het haar niet, dat hij iets onder zijn kussen wegstopte.

Zij wachtte tot hij in slaap was gevallen en ging toen voorzichtig met haar hand onder het kussen, waar zij al spoedig een stukje spiegel vond.

Zij nam het mee onder de lamp, keek erin.....en terwijl haar ogen vuur-schoten, siste het door haar tanden: "Krekt wa!k docht, een aender wief.....en nog een lelijkerd ook".

DE GEEST VAN VERBONDENHEID.

Mijn grootmoeder was een oude boerevrouw. Ik herinner mij haar nog met een smetteloze witte kap op, en een paar blinkende gouden krullen. 's Middags wanneer de huishoudelijke beslommeringen voorbij waren, ging zij in haar grote kamer zitten en daar haar dochter (mijn moeder) vroeg gestorven was, was ik veel bij haar, alleen. Het goede mens is reeds overleden toen ik 10 jaar was, doch daar hetgeen zij mij vertelde mij tot op de dag van heden is bijgebleven, moet het wel een diepe indruk hebben gemaakt.

Waarover sprak de oude vrouw? Uit de aard der zaak over het verleden, waarin de ouderen zo gaarne met hun gedachten vertoeven. Zij was geboren omstr. 1825 en als zij van haar grootouders verhaalde ging dat over lieden, die in 1745 geboren waren. Zo wordt nu nog in mijn herinnering een tijdsruimte van twee eeuwen overbrugd.

Wat vertelde zij alzo? Van overvallen op eenzame huisjes, van boeven die uit het bos of over het water kwamen, van voorouders die als verveenders uit Friesland waren gekomen, van kinderen die vluchtten voor marskramers en blaaspoepen, hoe men veelal staande at als het druk was, welke lange dagen er gemaakt moesten worden en wat al niet meer.

Maar steeds eindigden de verhalen, waar zij de laatste eeuw raakten, met een uiteenzetting, hoe alle personen die er in optraden neven en nichten waren, allemaal familie.

Zo herinner ik mij, hoe zij sprak over een nicht, die in het "grote huis hier achter" had gewoond, doch van wie zij niet meer wist in hoeverre het familie was.

Wel had vader verteld, dat haar grootmoeder familie was en zij van Zuiderhuisterveen (Surhuisterveen) kwamen.

Het bleek mij dat hier een overlevering tot in de tiende graad was bewaard!

wordt vervolgd.

W a t z a l u w z o o n l a t e r w o r d e n ? ?

In de Nederlandse Staatscourant, buitengewone editie (no. 83 A), stonden, onder de rubriek "Eremedaille verbonden aan de orde van Oranje Nassau" in brons, de volgende beroepen:

krassenarbeider, snoerbinder, copspakker, stellingmakersbikker, kernmaker, afscheper, vlieringman, vuurwerker, nagelcontroleur, bluswagendrijver, opklosser, zoolleerstanzer, inzetter, rongoverstoker, uitkruier, maatnemer, griespoetsers, modellennaaiers, stukkescheerder, ziekzoekster, houweronderhouderbedieningsarbeiders, indikkerman, witplakker, klever, knotenjongen, hakselsnijder, onderladingsmeester, halfvakman, beltbaas.

Karikatuur.

Het is een zegen, wanneer er door voortschrijdend onderzoek karikaturen van belangrijke figuren uit de geschiedenis als onhoudbaar worden opgeruimd.

Ze hebben dan hun werking gehad en dat is natuurlijk al erg genoeg, maar het blijft een weldaad van het historisch onderzoek, wanneer er tenslotte meer licht doordringt.

Zo zijn er meermalen karikaturen van Luther getekend en ook Calvijn heeft zijn deel gehad.

Allerlei factoren hebben daarin meegewerkt en het is te verstaan, dat het vooral de bevooroordeeldheid was, die een rol speelde.

NABIJ OUDESCHOUW STOND EENS HET KLOOSTER AALSUM.

Aan de oostkant van de Boorn, vlak bij de Oudeschouw, lag in het grijs verleden het dorpje Aalsum, op een, nu reeds jaren geleden afgegraven terp. Mede doordat Aalsum gunstig was gelegen - aan weg - die toen via Irnsumerzijl onlangs de Leppedijk naar Auncum en Oldeboorn liep - en groot scheepsvaarwater - werd er in 1435 een klooster gesticht.

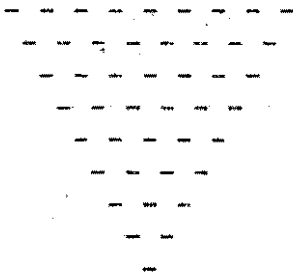
Aan de westzijde der Boorn, ongeveer tegenover Aalsum, lag "de winteel", een steen- en pottenbakkerij, of te wel een panwerk. Een bedrijf waar zeker vele handen werk vonden. Waar voorheen de kloosterboerderij stond, waarop hebben gewoond Bonne Hylkes Hylkema (in 1886), K. Timmerman en G. Postma, is de terp reeds lang afgegraven. Men vond er vele fundamenten van oud-friezen en - daar hier eens het klooster-

kerkhof was - vele beenderresten. In het jaar 1399 wordt in een oorkonde vermeld dat Hertog Albrecht, graaf van Holland, het dorp Irnsum, hoge en lage Rechten, en van het dorp Aalsum, het ambachts-Heerlijkheid, in leen gaf aan Jancko Doynga te Irnsum.

Deze Jancko Doynga was een vooraanstaand man en dorpsrechter en woonde zeer waarschijnlijk op de Stins te Irnsum. Deze stond daar waar nu de boerderij, eerder bewoond wijlen D. van Es, is gelegen. Het klooster te Aalsum - een nonnenklooster van Bagijnen of grijze zusters - was gewijd aan de H. Maria, en werd bestuurd door een kloostermoeder oftewel "mater" welke gekleed ging in een witte pij.

Ook was er - dienstdoende als biechtvader der nonnen - een pater; in de kloostergeschriften "Prior" genoemd. Volgens het Charterboek is het klooster in 1435 gesticht en in gebruik genomen. In dit jaar verleende de Synode te Bazel aan het klooster van de H. Maria te Aalsum verlot de regels van de derde orde van de Heilige Franciscus te houden. Verder wordt in de kloostergeschriften van 1450 melding gemaakt van herstellingen aan water-keringen, sluizen enz. Heer Jarich, pastoor te Grouw, bezegeld in voornoemd jaar, des donderdags na St. Michiels, de voorwaarden op welke Popta Stavinga en Zierd te Opeinde, aannemen om gedurende 20 jaar de Leppa's drie zijlen in de oude dijk, als Damster Grote en Kleine Zijl en de Hottinga Zijl te zullen onderhouden.

Wordt vervolgd.

BESTUUR NIJDAMSTRA - STICHTING:

Voorzitter: T. Nijdam, Coornhertstr. 12, Leeuwarden
tel. 05100-22167.

Secretaresse: M.H. Nijdam-Nijholt, Robert Kochstr. 21,
Leeuwarden, tel. 05100-21232.

Penningmeester: C. v.d. Schoot Azn. Leeuwarderweg 63,
Sneek, tel. 05150-3028

L E D E N:

A. Agema-Wijnia, Hantumerweg A 59, Dokkum.

H. Nijdam-Smit, Boerhavelaan 113, Groningen.

A. Vleer, H. Sytstrastraat 18, Sneek.

K. Nijdam, Anna v. Burenstraat 14, Sneek.

=====
POSTREKENING: 82.67.24 t.n.v. penningmeester NIJDAMSTRA-
STICHTING, Sneek.

FAMILIEBLAD: "De Nijdamstra-Tynge", lid/abonnees beta-
len:
f. 4.25 per half jaar. Donateurs (leden
f. 1.-- per half jaar).

REDACTEUR: T. Nijdam, Coornhertstr. 12, Leeuwarden.

ADMINISTRATIE: K. Nijdam, Anna v. Burenstr. 14, Sneek,
tel. 05150-3739.

BIJ ONBESTELBAARHEID GAARNE RETOUR AAN:
Anna van Burenstraat 14, Sneek, zo mo-
gelijk met opgave van nieuw adres.
